

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok II.

WARSZAWA, DNIA 30 CZERWCA 1925 R.

Nr. 12.

TREŚĆ:

Ruch służbowy	str. 123	Obroty na Giełdzie Pieniężnej w Warszawie	str. 127
Opatrywanie dewiz na New-York naklejkami z tekstem angielskim	" 123	Szczegółowe zestawienie rodzajów tranzakcji w odsetkach	" 127
Falszywe monety 10-rublowe złote	" 123	Obieg pieniężny, kredyty i pokrycie kruszcowe biletów Banku Polskiego	" 128
Falszywe 5-dolarowe banknoty	" 124	Zatrudnienie w przemyśle w pierwszym kwartale 1925 r.	" 128
Zakaz zamieszczania ogłoszeń o Banku Polskim	" 124	Bilans handlowy Polski	" 128
Uzupełnienie spisu telefonów Banku Polskiego	" 124	Sprawozdanie z Giełdy Pieniężnej za rok 1924	" 133
Główne znamiona prawdziwych biletów Banku Rzeszy	" 125	Bezrobocie	" 134
Urzędowa stopa dyskontowa w poszczególnych państwach	" 126		

Ruch służbowy.

Emerytowanie.

Jan Jastrzembski z Oddziału w Grodnie, Witold Kryszewski z Oddziału w Toruniu.

Zwolnienie ze służby.

Anatoljusz Bucholec z Oddziału Głównego w Warszawie.

Opatrywanie dewiz na New-York naklejkami z tekstem angielskim.

(Dział XII Spisu Okólników)

Ażeby umożliwić Oddziałom intensywniejszy skup czeków na New York, a jednocześnie zabezpieczyć Bank Polski przed ewentualnymi stratami, mogą Oddziały — na życzenie klientów — naklejać na dewizy takie, przesyłane do zainkasowania korespondentom odpowiednie w tym celu wydrukowane kartki z brzegiem gumowanym z następującym tekstem angielskim:

„Please advise payment by authenticated telegram to our Oddział Główny, Warsaw, cabling: testword, number of collection, sum, name of remitting Branch Office, paid“

(Prosimy zawiadomić o wpływie nasz Oddział Główny w Warszawie depeszą kluczową, telegrafując: klucz, numer, sumę, nazwę Oddziału, zapłacone).

Odpowiednią ilość wspomnianych kartek prześle Oddziałom Wydział Administracyjny.

Wydział Walutowy Oddziału Głównego, otrzymawszy z zagranicy awiz telegraficzny o wpływie, zawiadomi depeszą odnośny Oddział, który na tej zasadzie winien wykreślić zaawizowaną sumę z obliga klienta.

Tytułem zwrotu kosztów depesz z Nowego Yorku do Warszawy i ztąd do Oddziału należy pobierać po 20 złotych od czeku.

Falszywe monety 10-rublowe złote.

(Dział XII Spisu Okólników).

W transporcie złota nadesłanym z Oddziału w Równem zatrzymał Skarbiec Emisyjny fałszywą monetę złotą 10-rublową.

Falszyfiakat na pierwszy rzut oka nie różni się od monet prawdziwych, albowiem odbity jest dobrym stemplem, jedynie tylko poznać go można po literach na obwodzie monety, które są ręcznie nieudolnie grawerowane.

Falsyfikat wykonano z krążka metalu nieszlachetnego, przykrytego blaszkami złota próby 900/1000; blaszki te są zlutowane, wskutek czego na obwodzie monety widać ślady lutowania.

Falsyfikat waży 7,2 grama a zatem o 1,4 grama mniej, niż moneta prawdziwa.

Poleca się przeto zwracać baczną uwagę na monety przy skupie rubli złotych.

Falszywe 5-dolarowe banknoty.

(Dział XII Spisu Okólników).

Departament Skarbu Stanów Zjednoczonych zawiadamia o ukazaniu się w obiegu banknotu 5-dolarowego „Federal Reserve Note“, wypuszczonego przez Federal Reserve Bank z wizerunkiem Prezydenta Lincoln. Litera banknotu „H“, oraz podpisy Sekretarza Skarbu D. H. Newtona i Skarbnika Stanów Zjednoczonych Johna Burke są prawidłowe, natomiast numer jest niewyraźny.

Falsyfikat powyższy jest przypuszczalnie odbity zapomocą rytých płytek na jednym odcinku papieru z wykonanymi ręcznie czerwonymi linjami, mającemi naśladować jedwabne włókienka prawdziwego banknotu.

Wykonanie podrobionego biletu jest tak nieudolne i łatwe do rozpoznania, że dokładniejszy opis uważa się za zbędny.

Zakaz zamieszczania ogłoszeń o Banku Polskim.

(Dział I Spisu Okólników).

Według otrzymanych doniesień zgłaszają się w Oddziałach coraz częściej przedstawiciele różnych firm wydawniczych z ofertami o zamieszczanie w ich pismach ogłoszeń informacyjnych o Banku Polskim np. adresów, numerów telefonów i t. p., uzyskując tu i ówdzie uwzględnienie swych zabiegów.

Ażeby Oddziały nie miały wątpliwości, jak należy postępować w takich wypadkach, wyjaśnia się, że Bank Polski zasadniczo nie daje żadnych tego rodzaju ogłoszeń o sobie ani płatnych ani bezpłatnych, czyto w pismach periodycznych, czyto w kalendarzach, przewodnikach, informatorach i t. p., gdyż nie odpowiada to powadze instytucji emisyjnej. O ile okazuje się jednak uzasadniona potrzeba udzielania wiadomości informacyjnych do opracowań pierwszorzędnych dzieł wydawniczych lub dla zagranicy, czyni to bezpośrednio Sekretariat Dyrekcji Banku.

Wspomniane żądania zatem winny być załatwiane przez Oddziały odmownie, względnie — w wypadkach, kiedy powzięcie takiej decyzji przedstawia dla Oddziału z jakichkolwiek powodów pewne trudności — należy sprawę skierować do Sekretariatu Dyrekcji.

Uzupełnienie spisu telefonów Banku Polskiego.

W związku z artykułem „Otwarcie domu dla kuracjuszków w Inowrocławiu“ zamieszczonym w Wiadomościach Banku Polskiego Nr. 8 z dnia 30 kwietnia 1925 r. — poleca się zanotować w spisie telefonów Banku Polskiego na stronie 18, że w domu dla kuracjuszków w Inowrocławiu zainstalowano aparat telefoniczny Nr. 192, który jest czynny od dnia 15 maja 1925 r. aż do odwołania, w dzień i w nocy, i może być łączony z Warszawą oraz Oddziałami.

GŁÓWNE ZNAMIONA PRAWDZIWYCH BILETÓW BANKU RZESZY.

Bilety Banku Rzeszy		Kolor tła i wymiary papieru	Kolor włókien w ich paśmie marginesowem	Podobizny obrazów Holbeina	a) Wzorzysty odcisk b) Suchy stempel	ZNAK WODNY			
po	z daty								
10 RM	11/X 24	jasno-błękitny	purpurowy	głowa młodzieńca	ad a: Zajmuje całą powierzchnię marginesu w innym deseniu na każdym bilecie	Ciemny, wzdłuż biletu nieprzerwanie biegnący znak wodny, zajmujący jego całą powierzchnię. Wzór naturalnej wielkości:			
		75 × 150 mm							
20 RM		kremowy	purpurowy	głowa kobiety	ad b: W dolnej części marginesu wśród wzorzystego odcisku; jednakowy na wszystkich biletach				
		80 × 160 mm							
50 RM		różowy	zielony	głowa mężczyzny					
		85 × 170 mm							
100 RM		biały a margines strony przedniej zielonkawy	purpurowy i zielony	głowa kobiety					
		90 × 180 mm							
1000 RM		biały a margines strony przedniej jasno-brązowy	czerwono-pomarańczowy i zielony	głowa patrycjusza Hermanna Hillebrandta Wedigha z Kolonii					
		95 × 190 mm							

Wskazówki do badania prawdziwości biletów Banku Rzeszy.

Przedewszystkiem należy utrwalić sobie w pamięci obraz prawdziwego biletu.

Jeżeli prawdziwość biletu nasuwa wątpliwości, badanie jego winno odbywać się według następujących wytycznych:

- 1) Czy papier pod względem grubości i koloru odpowiada prawdziwemu, czy nie jest łamliwy, wiotki lub skleiony z kilku kartek?
- 2) Czy papier posiada naturalny znak wodny (według podanego wyżej wzoru), względnie czy nie jest wykonany zapomocą tłoczenia albo drukowany tłustą farbą?
- 3) Czy bilet posiada na marginesie wzorzysty odcisk i stempel kontrolny (suchy)?
- 4) Czy na marginesie biletu znajdują się włókienka wpuszczone w papier już przy jego fabrykacji, czy też zamiast takich nie wydrukowano lub nie wyrysowano kolorowych kresek, względnie czy włókienek lub włosków sztucznie nie wgnieciono lub nie naklejono?
- 5) Czy barwne tło siatkowe, wykonane na lewej części strony przedniej drukiem tęczowym, nie wykazuje odchyień? Czy subtelnych przejść odcieni tęczego tła nie wykonano ostro odcinającymi się kolorami?
- 6) Czy wszystkie części obrazu na przedniej i odwrotnej stronie biletu są dokładnie oddane i występują wyraźnie, a mianowicie gilosze, ornamentacje podobizny obrazów, podpisy, pismo, stempel, litery i liczby? Czy rysy twarzy w podobiznach obrazów nie wykazują usterek? Czy tekst klauzuli karnej jest bez błędów i łatwy do odczytania? Czy kolorowe litery porządkowe jakoteż numery i litery kontrolne wydrukowane są na właściwych miejscach i czy nie są wykonane ręcznie (piórem)? Czy podejrzane noty opatrzone są jednakowymi numerami?
- 7) Czy bilet wykazuje znamiona szczególnego sposobu wykonania np. rysunek ręczny, fotografia, kopjowanie i t. p.?

Powyższe wskazówki nadają się również pod wieloma względami w odniesieniu do innych biletów zagranicznych, ponieważ w wytycznych tych ujęto zasadnicze cechy wspólne wszystkim prawie biletom bankowym.

Urzędowa stopa dyskontowa w poszczególnych państwach.

P A Ń S T W A .	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Data ostatniej zmiany
St. Zjednoczone	3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	3 $\frac{1}{2}$	26. 2. 1925.
Szwajcaria	4	4	4	14. 7. 1923.
Holandja	4	4	4	14. 1. 1925.
Anglja.	5	5	5	5. 3. 1925.
Hiszpanja	5	5	5	23. 3. 1923.
Belgja	5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$	22. 1. 1923.
Szwecja	5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$	5 $\frac{1}{2}$	8. 11. 1923.
Włochy	6	6	7*)	18. 6. 1925.
Rumunja	6	6	6	4. 9. 1920.
Jugosławja	6	6	6	23. 6. 1922.
Norwegja.	6 $\frac{1}{2}$	6	6	9. 5. 1925.
Czechosłowacja	7	7	7	25. 3. 1925.
Francja	7	7	7	11. 12. 1924.
Bułgarja	7	7	7	16. 8. 1924.
Indje	7	6**)	5	19. 6. 1925.
Danja	7	7	7	17. 1. 1924.
Japonja	7 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$	15. 4. 1925.
Litwa	8	8	8	1. 10. 1923.
Łotwa	8	8	8	16. 2. 1924.
Grecja.	8 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$	8 $\frac{1}{2}$	22. 2. 1924.
Portugalja	9	9	9	12. 9. 1923.
Finlandja.	9	9	9	5. 3. 1924.
Niemcy	9	9	9	26. 2. 1925.
W. M. Gdańsk.	9	9	9	5. 3. 1925.
Polska.	10	10	10	28. 11. 1924.
Rosja	10	10	10	1. 7. 1922.
Węgry	11	9	9	28. 5. 1925.
Austria	11	11	11	25. 4. 1925.

*) od $\frac{3}{6}$ 25 r. z 6% na 6 $\frac{1}{2}$ %, od $\frac{18}{6}$ z 6 $\frac{1}{2}$ % na 7%. **) 21/V 25 r. z 7% na 6%.

OBROTY NA GIEŁDZIE PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE.

Zestawienie ogólne.

OGÓŁEM	Liczba transakcji			W złotych			w ‰		
	Styczeń	Luty	Marzec	Styczeń	Luty	Marzec	Styczeń	Luty	Marzec
	11,696	15,293	11,796	52,843,089	74,626,766	73,596,213	100,0	100,0	100,0
I. Waluty:									
monety	32	22	21	41,830	38,000	42,901	0,1	0,0	0,1
bilety	81	79	109	896,250	637,094	2,111,443	1,7	0,9	2,9
dewizy	1,466	1,678	1,818	47,861,221	66,548,210	66,695,760	90,6	89,2	90,6
2. Akcje	7,836	11,184	7,351	2,104,095	4,702,641	2,587,204	4,0	6,3	3,5
3. Papiery:									
lokacyjne	2,281	2,319	2,497	1,939,693	2,700,821	2,158,905	3,6	3,6	2,9

*) Obroty obliczane po przeciętnym kursie dnia.

SZCZEGÓŁOWE ZESTAWIENIE RODZAJÓW TRANZAKCJI W ODSETKACH.

W A L U T Y:										A K C J E:				PAP. LOKACYJNE:					
Styczeń	Luty	Marzec				Styczeń		Luty		Marzec			Stycz.	Luty	Marz.		Stycz.	Luty	Marz.
Monety %	Monety %	Monety %	Waluty			Bilety %	Dewizy %	Bilety %	Dewizy %	Bilety %	Dewizy %	Gat. akc.	%	%	%	Gat. pap.	%	%	%
Rub. zł. 100,0	Rub. 100,0	Rub. 100,0	§ St. Zj. . .	85,2	51,7	55,8	63,3	92,5	54,0	Prz. met. . .	34,0	31,9	40,9	P. państw. .	42,3	32,6	30,6		
			£ ang. . .	11,7	26,9	27,1	18,4	2,3	22,6	„ elektr. .	14,9	19,1	13,3	Listy zast. .	52,2	55,4	48,4		
			Fr. szw. . .	—	9,6	—	7,8	0,1	8,7	„ spoż. .	14,7	10,0	6,6	Obligacje . .	4,9	11,5	20,6		
			„ franc. . .	2,0	4,2	16,4	3,9	3,6	5,1	„ włókien.	10,8	15,5	9,8	Różne . . .	0,6	0,5	0,4		
			Kor. czes. .	0,5	2,1	—	1,4	0,1	2,1	Bankowe . .	10,6	9,2	11,0				•		
			Liry włos. .	0,1	1,9	0,2	2,1	0,4	3,2	Prz. Gór. .	9,0	8,8	7,1						
			Inne wal. .	0,5	3,6	0,5	3,1	1,0	4,3	Różne . . .	6,0	5,5	11,3						
Razem 100,0	100,0	100,0		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		100,0	100,0	100,0		100,0	100,0	100,0		

Obieg pieniężny, kredyty i pokrycie kruszcowe biletów Banku Polskiego.

(W milionach złotych).

D A T A	Ogółem środków obiegowych ¹⁾	Środki obiegowe w złotych					Marki pol. przeliczone na złote	Portfel wekslowy i pożyczki	Pokrycie kruszc: złoto i dewizy	Stosunek $\frac{\%}{\%}$ pokr. kruszc. do biletów B. P.
		Ogółem ²⁾	Bilety B. P.	Srebro	Bilon	Bilety zdawk.				
31. I. 1925.	694,3	692,5	553,2	9,5	35,8	94,0	1,7	293,9	333,7	60,33
28. II. "	737,1	735,3	549,6	17,4	49,4	119,0	1,7	314,7	304,8	55,45
31. III. "	754,8	753,1	563,2	30,0	56,3	103,6	1,7	332,1	366,4	65,06
30. IV. "	752,5	750,8	567,1	40,0	51,9	91,6	1,6	321,9	322,2	56,80
31. V. "	766,2	764,6	557,0	57,3	52,5	97,6	1,6	324,8	285,1	51,19
10. VI. "	711,7	710,1	519,7	57,4	48,5	84,4	1,6	324,3	259,9	50,02
20. VI. "	683,9	683,9	500,8	61,1	43,8	78,1	—	346,3	241,8	48,29

¹⁾ Łącznie z resztą marek.²⁾ Różnice wynikają z zaokrągleń.

Zatrudnienie w przemyśle w pierwszym kwartale 1925 r.

Liczba dni pracy w tygodniu, przypadająca przeciętnie na jednego robotnika.

PRZEMYSŁ	1924 r.	1925 r.		
	XII.	I.	II.	III.
	Przeciętnie miesięcznie			
Wszystkie przemysły	5.46	5.50	5.66	5.68
Włókienniczy	4.22	5.10	5.35	5.28
Metal. Maszyn. elektr.	5.88	5.80	5.82	5.78
Chemiczny	6.32	6.18	6.34	6.42

BILANS HANDLOWY POLSKI.

(Porównanie bilansu za I-szy kwartał 1924 i 1925 r.).

Porównanie rozwoju handlu zagranicznego w pierwszym kwartale b. r. z takim samym kwartałem 1924 r., w którym kryzys gospodarczy się dopiero zarysowywał, jest o tyle charakterystyczne, że ujawnia skutki, jakie przesilenie gospodarcze wywarło na ukształtowanie się bilansu handlowego i na jego tendencje rozwoju na przyszłość.

O g ó ł e m.

W tonach i tysiącach złotych.

R O K	Przywóz		Wywóz		Saldo	
	Waga	Wartość	Waga	Wartość	Wartość	Wartość wywozu w $\frac{\%}{\%}$ przywozu
I kwartał 1925 r.	918,783	509,987	3,560,050	330,966	— 179,021	64,9
I kwartał 1924 r.	589,759	311,240	3,331,139	322,591	+ 11,351	103,6
Procentowy wzrost w 1925 r. w stos. do 1-go kwart. 1924 r.	55,79%	63,86%	6,87%	2,60%		

Zestawienie powyższe wykazuje obok rzucającego się w oczy wysoce ujemnego salda bilansowego za rok 1925, również i pogorszenie się bilansu pod względem jakościowym: po stronie przywozu waga zwiększyła się o 55,8%, wartość zaś zwiększyła się o 63,9%, czyli że w tym stosunku sprowadziliśmy w 1925 r. towary droższe i mniejszej wagi; wywoziliśmy zaś towary tańsze i cięższe niż w 1924 r., gdyż po stronie wywozu waga zwiększyła się o 6,9%, wartość zaś zwiększyła tylko o 2,6%.

Szczegółowa tablica przywozu.

(Ważniejsze artykuły przywozowe).

W tysiącach złotych.

RODZAJ TOWARU	1-SZY KWARTAŁ 1924 r.			1-SZY KWARTAŁ 1925 r.		
	Wartość	Ogółem wartość	% stosunek do całkow. przywozu	Wartość	Ogółem wartość	% stosunek do całkow. przywozu
1. Mąka pszenna	2,782			34,424		
Tytuń i wyroby tytoniowe	7,068			19,941		
Ryby wszelkie	8,302			15,676 a)		
Owoce	11,344			12,778 b)		
Tłuszcze jadalne	12,139			8,149		
Owies	5			6,551		
Kawa	2,663			5,409		
Inne spożywcze	15,294	59,597	19,1%	28,559	131,487	25,7%
2. Bawełna i przędza bawełniana	43,682			55,794		
Wełna i przędza wełniana	38,984			52,599		
Tkaniny bawełniane	10,522			21,065		
„ wełniane	2,012			5,700		
„ jedwabne i półjedwabne	5,239			7,143		
Wyroby dziane	2,905			5,788		
Odzież wszelka	2,969			13,343		
Bielizna wszelka	875	107,188	34,4%	3,704	165,136	32,0%
3. Rudy żelazne, stare żelaziwo i surowiec żelaza	6,375			4,054		
Żelazo wszelkie i wyroby żelazne	16,175			16,330		
Miedź, cynk, ołów i wyroby z nich	3,906			6,349		
Maszyny wszelkie, parowozy i samochody oraz kołowce	29,865	56,321	18,0%	44,736	71,469	14,0%
4. Skóry i futra surowe	5,757			2,252		
„ wyprawione	12,431			15,978		
Obuwie skórzane	3,313	21,501	6,9%	10,142	28,372	5,5%
5. Tłuszcze techniczne	3,908			7,327		
Nawozy sztuczne	8,203			13,101		
Papier i wyroby z papieru	3,710			11,288		
Kapelusze, czapki, galanterja	3,296	19,117	6,1%	8,069	39,785	7,8%
		263,724	84,5%		436,249	85,0%

a) w tem śledzi w 1925 za 10.314 tys. zł (1924 — 6.454)

b) zmniejszył się przywóz fig i daktyli w porównaniu z 1924 r., zwiększył się natomiast przywóz pomarańcz i cytryn.

Tablica obejmuje towary stanowiące 85% całkowitego importu; 1/3-cią przywozu stanowi grupa 2-ga „towary włókiennicze“, potem idą kolejno co do wartości importowanych towarów grupy: 1-sza spożywcza, 3-cia metalowa, 4-ta garbarska i 5-ta różne inne towary.

W grupie 1-ej niema pozycji któraby nie uległa silnemu zwiększeniu w 1925 r., przyczem najsilniej uwydatnia się to przy owsie. Mąki pszennej sprowadzono 12 razy więcej.

W grupie 2-ej również wszystkie pozycje uległy zwiększeniu z tem, że odzieży wszelkiej i bielizny sprowadzono cztery razy więcej, tkanin wszelkiego rodzaju jeden raz więcej.

W grupie 3-ej sprowadzono mniej surowca żelaza, przy równoczesnem zwiększeniu przywozu gotowych fabrykatów.

W grupie 4-ej pozycja przywozu obuwia skózanego wzrosła dwukrotnie.

W ostatniej grupie towarów sprowadzono 3 razy więcej papieru i wyrobów papierowych, dwa razy więcej kapeluszy, czapek i galanterji.

Szczegółowa tablica wywozu.

(Ważniejsze artykuły wywozowe).

W tysiącach złotych.

T O W A R	1-szy kwartał 1924 r.			1-szy kwartał 1925 r.		
	Wartość	Ogółem wartość	% stosunek do całkow. wywozu	Wartość	Ogółem wartość	% stosunek do całkow. wywozu
1. Cukier	56,588			31,804		
Trzoda chlewna.	0.1			15,453		
Jaja	109			6,449		
Bydło rogate	263			4,727		
Wszystkie inne spożywcze	16,180	73,140	22,67%	16,533	74,936	22,65%
2. Materiały i wyroby z drzewa	18,137			51,011		
Pierze, puch i wyroby	1,894			2,910		
Nasiona	4,853			8,264		
Len	1,937			5,412		
Celuloza, papier i wyroby papier.	1,521	28,342	8,79%	3,981	71,578	21,63%
3. Węgiel	83,682			40,903		
Koks	808			255		
Brykiety	2,043			789		
Nafta i pochodne	17,666	104,199	32,3%	16,592	58,539	17,69%
4. Żelazo i wyroby z żelaza	16,557			10,995		
Ołów	2,171			2,374		
Cynk i wyroby z cynku	15,631	34,359	10,65%	18,167	31,536	9,53%
5. Tkaniny bawełniane	22,259			11,411		
„ wełniane	6,858			2,364		
Bawełna i przędza	2,734			2,587		
Wełna i przędza	18,193			12,331		
Inne wyroby włókniste	2,538	52,582	16,30%	2,456	31,146	9,41%
		292,622	90,71%		267,765	80,91%

Przy rozpatrywaniu tablicy wywozu w ogólności, zauważyć można, iż Polska w roku 1925 wywoziła towary o większej różnorodności niż w roku poprzednim. Towary bowiem wymienione w tej tablicy stanowiły w roku 1924 90,7% całego eksportu, podczas gdy te same rodzaje towarów stanowią w 1925 r. tylko 80,9% całego wywozu, przy równoczesnym zwiększeniu się całkowitego eksportu o 8,375 tysięcy złotych. Do pomyślnych objawów należy zaliczyć również, silny wzrost wywozu towarów uwzględnionych w grupie 2-ej, która z ostatniego pod względem wysokości wywozu miejsca w r. 1924, przesunęła się w 1925 r. na miejsce 2-gie przy jednoczesnym zwiększeniu wartości wywozu o 43,2 miliony złotych (152,6%).

W grupie 1-ej (artykuły spożywcze) zmniejszył się wybitnie wywóz cukru, pozatem wszystkie inne pozycje uległy wysokiej wyższości (np. trzoda chlewna), mimo to jednak nie potrafiły zrównoważyć spadku wywozu cukru, powodując jedynie drobną wyższość w wartości wywozu tej grupy (1,826 tys. zł).

W grupie 2-ej zasługuje na podkreślenie silny wzrost wywozu wyrobów z drzewa, nasion, lnu. Jest to zarazem jedyna grupa towarów, w której wszystkie pozycje uległy stanowczej wyższości.

Objaw spadku wywozu występuje najsilniej w grupie materiałów opałowych, przyczem charakterystycznym szczegółem jest fakt, że pogorszenie wywozu zachodzi również przy nafcie i wyrobach pochodnych, która to pozycja w bilansie za rok 1924 miała tendencję zwyżkową w porównaniu z rokiem 1923. Pozostałe dwie grupy nasuwają również sporo obaw na przyszłość — zwłaszcza grupa materiałów włóknistych, gdzie wszystkie pozycje uległy bardzo silnemu skurczeniu.

II. Zestawienie porównawcze przywozu i wywozu w obrębie poszczególnych grup:

ARTYKUŁY SPOŻYWCZE	Wartość w tysiącach złotych		% zwwyżka + lub zniżka — w porów- naniu z poprzed- nim kwartałem
	1-szy kwartał 1924 r.	1-szy kwartał 1925 r.	
Przywóz	59,597	131,487	+ 137,4%
Wywóz	73,140	74,966	+ 2,5%
Saldo: dodatnie + ujemne —	+ 13,543	— 56,521	

Już w pierwszej grupie towarów uderza to bijące w oczy zwiększenie więcej niż o $1\frac{1}{3}$ razy przywozu artykułów spożywczych w kraju wybitnie rolniczym, przy równoczesnym zwiększeniu wywozu zaledwie o $2\frac{1}{2}\%$. Ze szczegółowej tablicy przywozu wynika, że do tego stanu rzeczy przyczyniło się głównie dwunastokrotne zwiększenie przywozu mąki pszennej i silny wzrost przywozu owsa, jakoteż w większym lub mniejszym rozmiarze zwiększenie wszystkich innych pozycji, przy równocześnie spadku wywozu cukru.

TOWARY WŁÓKIENNICZE	Wartość w tysiącach złotych		% zwwyżka + lub zniżka — w porów- naniu z poprzed- nim kwartałem
	1-szy kwartał 1924 r.	1-szy kwartał 1925 r.	
Przywóz	107,188	1 5,136	+ 54,06%
Wywóz	52,582	31,146	— 40,77%
Saldo: dodatnie + ujemne —	— 54,606	— 133,990	

Wybitnie deficytowa grupa włókiennicza zaciążyła nad bilansem handlowym pierwszych trzech miesięcy 1925 r. sumą 133,990 tysięcy złotych, stanowiąc tem samem $\frac{3}{4}$ deficytu handlowego za pierwszy kwartał 1925 r. Stosunek przywozu i wywozu surowców do towarów gotowych przedstawia się w tej grupie jak następuje:

TOWARY WŁÓKIENNICZE	Wartość w tys. zł. w 1-ym kw. 1924 r.	% stosunek	Wartość w tys. zł. w 1-ym kw. 1925 r.	% stosunek
Przywóz:				
Surowce włókniste, t. j. wełna, bawełna i przędza	82,666	77,12%	108,393	65,64%
Gotowe wyroby	24,522	22,88%	56,743	34,36%
Razem	107,188	100,0%	165,136	100,0%
Wywóz:				
Surowce włókniste	20,927	39,80%	14,915	47,89%
Gotowe wyroby	31,655	60,20%	16,231	52,11%
Razem	52,582	100,0%	31,146	100,0%

Tabelka powyższa wykazuje naocznie, iż przywóz surowców uległ wprawdzie w 1925 r. zwiększeniu w cyfrach bezwzględnych, ale procentowo w stosunku do całkowitego przywozu towarów włókienniczych zmniejszył się o $11\frac{1}{2}\%$ na rzecz gotowych fabrykatów. Odwrotne zjawisko obserwować można

przy eksporcie. Zmniejszył się nie tylko wywóz surowców i gotowych fabrykatów razem (41%), ale ponadto pogorszył się i stosunek procentowy między eksportem surowców a gotowymi artykułami o 8,1% na niekorzyść tych ostatnich.

SUROWCE I WYROBY METALOWE	Wartość w tysiącach złotych		% zwyżka + lub niżka — w porównaniu z poprz. kwartałem
	1-szy kwar. 1924 r.	1-szy kwar. 1925 r.	
Przywóz	56,321	71,469	+ 26,89%
Wywóz	34,359	31,533	— 8,22%
Saldo: dodatnie + ujemne —	— 21,962	— 39,933	

Bilans grupy metalowej jest więc również ujemny. Za objaw dodatni można uważać o wiele znaczniejszy niż w 1924 r. przywóz szeregu maszyn i aparatów niewyrabianych w kraju, co dowodzi, iż pomimo kryzysu ruch w kierunku rekonstrukcji technicznej postępuje. W szczególności świadczy o tem następujące zestawienie, które wykazuje zarazem, że wartość przywiezionych maszyn w 1925 r. stanowi 47% wartości przywozu reszty towarów odnośnej grupy.

W tysiącach złotych.

NAZWA TOWARÓW	1-szy kwartał 1924 r.	1-szy kwartał 1925 r.
Maszyny elektryczne	1,620	1,367
Obrabiarki do metali	1,749	4,225
„ do drzewa	375	295
Maszyny włókiennicze	1,671	6,477
„ rolnicze	1,264	2,610
Inne maszyny i aparaty	9,375	9,665
Przyrządy, przewodniki i inne motory elektro- techniczne	6,057	8,735
Razem	22,111	33,374

Ostatnie dwie grupy przywózowe, t. j. skóra wraz z wyrobami garbarskimi (gr. 4), nawozy sztuczne, papier i galanterja (gr. 5), posiadają jako ekwiwalent po stronie wywozu grupę materiałów opałowych (gr. 3) i grupę 2-gą obejmującą: drzewo i inne artykuły pochodzenia roślinnego i zwierzęcego.

W tysiącach złotych.

PRZYWÓZ

WYWÓZ

NAZWA GRUPY TOWAROWEJ	1-szy kwartał 1924 r.	1-szy kwartał 1925 r.	% zwyżka + lub niżka — w por. z pop. kwartałem	NAZWA GRUPY TOWAROWEJ	1-szy kwartał 1924 r.	1-szy kwartał 1925 r.	% zwyżka + lub niżka — w por. z pop. kwartałem
Skóry, futra i wyroby garbarskie	21,501	28,372	+ 31,96%	Materiały opałowe: wę- giel, nafta i pochodn. .	104,199	58,539	— 43,82%
Nawozy sztuczne, papier i galanterja	19,117	39,785	+ 108,11%	Drzewo i art. poch. rośl. i zwierzęcego.	28,342	71,578	+ 152,55%
Razem	40,618	68,157	+ 67,80%		132,541	130,117	— 1,83%

Tabela powyższa wykazuje po stronie importu zwiększenie o $\frac{1}{3}$ przywozu skór, futer i wyrobów garbarskich i podwójny wzrost przywozu papieru, galanterji i t. p. Po stronie wywozu eksport węgla zmniejszył się prawie o połowę.

Ostateczne cyfrowe wyniki powyższych zestawień porównawczych są następujące:

Natury ujemnej:

a) Saldo między przywozem a wywozem		W tysiącach złotych	
artykułów spożywczych	w 1-ym kw. 1924 r. + 13,543	w 1925 r. —	56,521
towarów włókienniczych	„ — 54,606	„ —	133,990
surowców i wyrobów metalowych	„ — 21,962	„ —	39,933
b) W porównaniu z pierwszym kwartałem 1924 r. ujemne saldo bilansu handlowego zwiększone zostało w 1925 r.:			
1) zwiększonym przywozem skór, futer i wyrobów garbarskich	o 6,871 tys. zł.		
2) „ „ papieru, galanterji, tłuszczów technicznych	„ 20,668 „		
3) zmniejszonym wywozem materiałów opałowych	„ 45,660 „		

Natury dodatniej: wywóz drzewa, nasion, lnu, pierza i puchu (gr. 2 towarów szczeg. tablicy wywozowej) zmniejszył deficyt bilansu handlowego za pierwszy kwartał 1925 r. w porównaniu z odpowiednim kwartałem 1924 r. o 43,236 tys. zł.

W porównaniu z pierwszym kwartałem 1924 r. wartość towarów zgrupowanych przez Urząd Statystyczny z powodu ich małej stosunkowo wartości w jednej rubryce „inne towary“ wzrosła w 1925 r. w wywozie o 33,623 tys. zł. w przywozie o 27,324 tys. zł.

Sprawozdanie Giełdy Pieniężnej w Warszawie za rok 1924.

Ze świeżo nadesłanego sprawozdania giełdy za rok 1924 podaje się następujące zestawienia statystyczne:

Do oficjalnych obrotów na giełdzie dopuszczone były w roku 1924 akcje 144 spółek akcyjnych. Zestawienie poniższe wykazuje podział tych spółek według gałęzi życia gospodarczego, oraz rozwinięcie przez nie działalności emisyjnej w ciągu 1924 r.:

NAZWA GAŁĘZI PRZEMYSŁU	Ilość sp. ake. przypad. na poszczeg. gałęzie przemysłu	Ilość sp. ake. które wypuściły w 1924 r. nowe emisje akcji
Akcie fabryk metalowych	25	10
„ bankowe	20	9
„ przedsiębior. handlow.	14	3
„ fabryk chemicznych	13	7
„ „ cukru	12	6
„ przedsiębior. elektr.	6	1
„ przemysłu drzewn.	6	1
„ fabryk wyrobów włókien.	5	3
„ przem. i handlu spożywczego	5	3
„ przedsiębior. transport.	5	2
„ „ naftowych	5	3
„ fabryk cementu	3	2
„ przedsiębior. ubezpiecz.	2	1
„ kolei żelazn.	1	—
„ kopalń i zakł. hutn.	1	—
„ przedsiębior. różnych	21	8

Obroty na giełdzie w latach 1921 — 1924 wykazuje poniższe zestawienie:

(w milionach złotych)

ROK	Ogółem	Liczby względne (r. 1921 = 100)
1921	95,0	100,0
1922	184,5	194,2
1923	231,2	243,4
1924	528,7	556,6

Szczegółowe zestawienie kwartalnych obrotów za rok 1924 i 1925 według rodzajów transakcji i sumy obrotów podaje się poniżej:

Ilość i rodzaj transakcji.

W milionach złotych.

RODZAJ TRANZAKCJI	Ogółem	L i c z b a t r a n z a k c j i				
		I kw. 1924	II kw. 1924	III kw. 1924	IV kw. 1924	I kw. 1925
Ogółem	206,648	81,827	48,842	43,398	32,581	38,785
Waluty (monety)	2,097	1,183	476	284	154	75
„ (bilety)	5,730	1,728	1,887	1,700	415	269
„ (czeki i wpłaty)	24,783	8,650	5,870	5,493	4,770	4,932
Akcje	146,086	60,697	33,662	30,896	20,831	19,020
Papiery lokacyjne.	27,952	9,569	6,947	5,025	6,411	7,097

Suma obrotów.

RODZAJ PAPIERÓW WART.	Ogółem	I kw. 1924	II kw. 1924	III kw. 1924	IV kw. 1924	I kw. 1925
Ogółem	528,7	110,0	122,6	170,5	125,4	200,9
Waluty (monety)	2,4	1,3	0,5	0,2	0,1	0,1
„ (bilety)	50,9	14,5	24,3	7,8	4,1	3,6
„ (czeki i wpłaty)	417,3	70,4	86,9	148,3	111,6	180,9
Akcje	40,2	18,0	7,1	9,7	5,1	9,3
Papiery lokacyjne.	17,8	5,5	3,6	4,2	4,2	6,7
L i c z b y w z g l ę d n e						
Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Waluty (monety)	0,5	1,2	0,5	0,2	0,1	0,4
„ (bilety)	9,6	13,3	19,9	4,6	3,3	1,7
„ (czeki i wpłaty)	78,9	64,0	70,9	87,0	89,0	90,0
Akcje	7,6	16,4	5,8	5,7	4,2	4,6
Papiery lokacyjne.	3,4	5,1	2,9	2,5	3,4	3,3

W marcu 1925 r. członkami giełdy pieniężnej w Warszawie było 208 firm, w czem banków 60, domów handlowych 11, kantorów wymiany 21, firm handlowych 116.

Bezrobocie.

Rok 1925.

Przybliżona ogólna liczba bezrobotnych.

D A T A	Ogółem	W O J E W Ó D Z T W A:				
		Centralne	Wschodnie	Zachodnie	Południowe	Śląskie
31.I.	175,020	88,400	8,090	15,210	24,420	38,900
28.II.	184,430	92,320	8,660	15,290	26,420	41,740
28.III.	185,400	91,270	8,470	14,810	28,860	41,990
25.IV.	180,720	92,070	8,710	10,950	28,720	40,270
30.V.	173,140	86,460	8,370	10,090	27,360	40,860
6.VI.	172,730	—	—	—	—	41,020